

Binalarda Enerji Verimliliği ve AB Ülkelerinde Yapılan Yeni Çalışmalar

Mak.Y.Müh. Nuri ERTOKAT

Türkiye Gazbeton Üreticileri Birliği
Yönetim Kurulu Üyesi

Çalışmamızın isminden de anlaşılacağı gibi Avrupa Birliği Üyesi ülkelerin, yapılarda kullanılan enerjinin tasarrufu yanında, "Binalarda Enerjinin Verimliliği" konusunu ön plana çıkardığını görüyoruz.

Yani başka bir deyişle AB ülkeleri, yapıyı bir sistem olarak kabul ederek, sistemi oluşturan tüm unsurların tek tek ele alınıp incelenmesini ve en uygun çözümlerin uygulanmasını şart koşmaktadır. Bu çalışmada; yapılarda ısıtma ve soğutma için kullanılacak enerjinin tasarrufunun, sadece duvar çatı döşeme kalınlıklarının artırılarak elde edilemeyeceği vurgulanmaktadır.

Avrupa Birliği Kuruluş Anlaşması'nın 6. maddesi "Çevre Koruma Kurallarının" Topluluk üyesi ülkelerin bu konudaki politikalarında mutlak yer almasını ve uygulanmasını istemektedir.

Yine aynı anlaşmanın 174. maddesinde; dünyamızın başlıca karbondioksit ve karbonmonoksit emisyonu kaynağı olan petrol ürünleri, doğalgaz ve katı yakıtların daha dikkatli ve akılcı bir şekilde kullanılmaları gerektiği belirtilmektedir.

Kyoto protokolünde de yer alan karbondioksit ve karbonmonoksit emisyonlarının azaltılması yönündeki yaptırımları göz önüne alan Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birliği Konseyi "Binalarda Enerji Performansı" hakkında bir yönetmeliğin hazırlanması konusunda çalışmalara başlamıştır. Birkaç yıl süren ve Türkiye Gazbeton Üreticileri Birliğinin ve üyesi olduğu Avrupa Gazbeton Üreticileri Birliğince de yakından izlenen ve desteklenen bu çalışmalar 2002 yılında tamamlanmıştır.

Bu yönetmelik 2002/19/EC numarasıyla Avrupa Parlamentosu Resmi Gazetesinde 04 Ocak 2003 tarihinde yayınlanmış ve aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin amacı:

Bina içi iklim koşulları ve maliyet optimizasyonu yanı sıra genel iklim koşulları ve yerel koşullar göz önünde bulundurularak AB topluluğu içinde enerji performansı artırılmış binaların üretilmesidir. Yönetmeliğin diğer bazı gerekçeleri arasında şu hususlar da sayılabilir.

-Topluluk ülkelerinde tüketilen toplam enerjinin % 40'nın binalarda harcandığı dolayısıyla karbondioksit emisyonlarının artış eğiliminde olduğu, binaların enerji performansının artırılmasıyla bunun önüne geçilebileceği,

-Üye ülkelerin, inşaat sektöründe enerji verimliliği alanında çeşitli programlar geliştirmelerini bu gelişmeleri süratle uygulamaya almalarının gerekliliği,

- Üye ülkelerin yapı ürünleriyle ilgili kanun, yönetmelik ve standartlarının birbirine uyumlu hale getirilmesini,

-Binaların enerji performansı hesaplamalarında ısı yalıtımının yanı sıra, ısıtma ve iklimlendirme tesisatlarındaki verimi arttırıcı tüm önlemlerin alınmasını yenilenebilir enerji kaynaklarının uygulanmasına olanak sağlayan sistemlerin özendirilmesini,

-Tüm bu hesapların yapılmasında EN 832 ve pr EN 13790 nolu standartların esas alınmasını ve bu standartların ihtiyaçlar çerçevesinde geliştirilmesi, gibi bazı diğer gerekçeler sayılabilir.

Daha önce açıkladığımız amaç , ve bazı gerekçeler çerçevesinde hazırlanan ve 04 Ocak 2003 tarihinde AB topluluğu üyesi ülkelerde yürürlüğe giren yönetmelik özetinin bazı maddelerine de kısaca değinirsek;

Madde 1

Bu madde Yönetmeliğin genel amacını açıklamaktadır.

. Topluluk içinde inşa edilecek veya edilmiş olan binaların enerji performanslarının arttırılmasını özendirmek,

. Enerji performansı hesabının metodolojisinin saptanmasını sağlamak,

. Yapılacak binaların enerji performans değerlerinin minimum koşullarını saptamak,

. Binalara enerji kullanımı belgesi verilmesi,

.İklimlendirme, kazan ve yakma sistemlerinin düzenli kontrolü,

Madde 2

Yönetmelikteki bazı tanımları kapsamaktadır .

. Bina,

. Bir binanın enerji performansı,

. Binanın enerji performansı belgesi,

.Yakma sistemi,

. İklimlendirme sistemi,

. Efektif ölçülebilen güç,

. Isı pompası

gibi hususlar tanımlanmaktadır.

Madde 3

Binanın enerji performansının hesaplanmasında, yönetmelikte belirtilen genel çerçeve verileri dikkate alınarak ulusal veya bölgesel düzeyde, şeffaf, anlaşılabilir bir hesap metodunun ortaya konması istenmektedir. Bu hesaplamalarda karbondioksit emisyonlarının da saptanması gerektiği belirtilmektedir.

Madde 4

Bu madde; topluluk üyelerinin, ülkelerinde uygulayacakları enerji performansı kriterlerini saptamalarını ve yönetmeliğin uygulanacağı binalar ile muafiyeti olan yapıların belirlenmesini kapsamaktadır.

Madde 7

Bina sahibine veya kiracıya geçerlilik süresi 10 yıl olacak bir enerji performansı belgesinin verilmesini, bu belgenin binayı kullananlarca kolayca görülebilecek bir yerde bulundurulmasını kapsamaktadır.

Madde 8,9 ve 10

Kazan ve iklimlendirme sistemlerinin Bağımsız Denetçi Uzman' larca denetlenip raporlanmasını kapsamaktadır.

Madde 12

AB ülkelerinde kamu oyu yaratılmasına ve vatandaşların bilinçlendirilmesine yönelik bilgi kampanyaları düzenlenmesini kapsar.

Madde15

Tüm üye ülkelerin; kanun, yönetmelik ve diğer esasları yürürlüğe koyabilmeleri için 04 Ocak 2006 tarihine kadar süre verilmesini kapsamaktadır.

SONUÇ:

Doğal enerji kaynaklarının çok dikkatli ve akılcı bir şekilde kullanılmasının gerektiği tüm dünya tarafından paylaşılan bir görüştür. Kaynakların tüketilme tehlikesinin yanı sıra atmosferin ve çevrenin kirlenmesinin önlenmesi bakımından da enerji tüketiminin azaltılması için önlemler alınması zorunluluk arz etmektedir. Bu neden Avrupa Birliğinde enerji verimliliğini artırma çalışmaları önem kazanmıştır.

Binalarda enerji performansının artırılması ve kontrol edilmesi için ek önlemler alınması Avrupa Birliği Üye Ülkelerinde olduğu gibi Türkiye' de de özenle üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.

